

A hit Isten ajándéka

Eredeti elhangzás dátuma: 1941. november 2. Szentháromság ünnepe utáni 21. vasárnap
(Halottak napján)

Helyszín: Nyíregyháza

Közzétéve a „Válogatás 1915-1968” sorozatban: Egyházi esztendő utolsó (Örök élet) vasárnap

Alapige: János 10:23-30.

És Jézus a templomban, a Salamon tornáczában jár vala. Körülvették azért őt a zsidók, és mondának néki: Meddig tartasz még bizonytalanságban bennünket? Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk nyilván! Felele nekik Jézus: Megmondtam néktek, és nem hiszitek: a cselekedetek, a melyeket én cselekszem az én Atyám nevében, azok tesznek bizonytságot rólam. De ti nem hisztek, mert ti nem az én juhaim közül vagytok. A mint megmondtam néktek: Az én juhaim hallják az én szómat, és én ismerem őket, és követnek engem: És én örök életet adok nekik; és soha örökké el nem vesznek, és senki ki nem ragadja őket az én kezemből. Az én Atyám, a ki azokat adta nékem, nagyobb mindeneknél; és senki sem ragadhatja ki azokat az én Atyámnak kezéből. Én és az Atya egy vagyunk.

Az egyházi esztendő végén járva felmerül bennünk a kérdés: mi volt az egyház célja ebben az egyházi esztendőben? Az egyház célja az volt, hogy az emberek hitre jussanak, hiszen a nagy számadáskor Isten ezt fogja kérdezni minden egyháztól: Hitre jutottak-e a hívek, akiket gondoztál?

Az ige szerint egy téli templomszentelési ünnepen az Úr Jézus ajkán ez a keserű megállapítás hangzik el: Ti nem hisztek! Súlyos ítélet ez minden egyház fölött. Ennél súlyosabb ítélet nem lehet egy gyülekezet fölött. Hiába nem lehet kifogást emelni a gyülekezet ellen más, nem az egyház alapvető lényegéhez tartozó szempontból, ha Jézus azt állapítja meg róla: ti nem hisztek, akkor ott hiába vannak zsúfolásig megtöltött templomok, tele kasszák, minden hiábavaló, a mérleg hiánnyal zárul, mert ami a fő, és ami a lényeg, abban nem tudta elvégezni az egyház a munkáját. Ti nem hisztek nékem!

Azok, akik hallgatták Jézusnak ezt a kijelentését, maguk is érezték, hogy súlyos dolog az, amit Jézus mond, ezért felvetik a kérdést: ki a felelős azért, hogy ilyen kevés a hit? A zsidók, akik körülveszik Jézust, azt felelik erre, hogy Isten az oka. Ezt mondják: "Meddig tartasz még bizonytalanságban bennünket? Ha te vagy Krisztus, mondd meg nekünk nyilván!" Ezek a

zsidók a hitetlenségükért való felelősséget rá akarják tolni Krisztusra: mi azért nem hiszünk, mert te bizonytalanságban tartasz bennünket, nem mondd meg egészen nyíltan, hogy te vagy az élő Isten Fia, a megígért Messiás, vagy mást kell várnunk. Ha te nem hagynál bizonytalanságban, hanem a cselekedeteiddel rákényszerítenél bennünket a hitre, akkor nem kellene panaszkodnod, hogy "ti nem hisztek".

Ne gondoljátok, Testvéreim, hogy ez csak olyan nyakatekert kifogás a zsidók részéről. Nem ez az egyedüli alkalom, ahol az ember ezzel a váddal lép fel a vele szemben a hitetlenség vádját hangsúlyozó Isten ellen. Jól ismerjük Lázár történetét, aki a gazdag ember kapujában koldult. /Luk. 16:19-31./ Mikor a gazdag ember lelkiismerete felébred a kárhozatban, s szeretné megmenteni hitetlen testvéreit, akkor arra kéri Ábrahámot, hogy küldje le Lázárt hozzájuk, hogy az mondja meg nekik, hogy térjenek meg, mert különben a kárhozatra jutnak. Ábrahám azt feleli erre, hogy van nekik Mózesük és prófétáik, hallgassák azokat, ők világosan megmondják, hogy elvégzett dolog, hogy az emberek meghalnak és azután ítélet leszen. A gazdag ember azt mondja erre, hogy azoknak nem hisznek, de ha a halottak közül feltámadna valaki és elmenne hozzájuk, annak hinnének. Megint ugyanaz az érvelés. Mózes és a próféták kitehetik a szívüket, könyöröghetnek: Térjete meg emberek! – nekik nem hisznek. Mindig valami újat, valami mást várnak, aminek majd hinnének. Ha egyszer Lázár megkopogtathatná a gazdag ember testvéreinek az ablakát úgy éjfélkor és azt mondaná, hogy a bátyád azt üzeni a pokolból, hogy térjete meg, hogy oda ne jussatok tik is, akkor talán hinnének. Az Úr ellenben látja, hogy annak sem hinnének és akkor sem hinnének.

Nem csak a Bibliában állnak előttünk ilyen esetek, amikor a hitetlenség felelősségét az ember Istenre akarja tolni. Ma is hallani ilyet: Ha van Isten az égben, miért nem mutatja meg hatalmát?! Miért engedi a gyűlöletet a népek között? Ha van Isten, miért nem mutatja meg a hatalmát nyilvánvalóan a földön? Miért nem üt szét az emberek között? Ez ugyanaz a gondolat, mely a jeruzsálemi téli templomszentelési ünnepen a zsidók ajkáról felhangzott: Miért hagysz bennünket bizonytalanságban s miért nem mutatod meg nyíltan, ha te vagy a Krisztus?

Ezt a kérdést: ki az oka a hitetlenségnek?, nem az teszi nehezzé, amit eddig elmondottam, hanem az, hogy úgy látjuk, mintha az Úr is azon a meggyőződésen lenne, hogy a hit kérdésében Istené a döntő szó.

Mikor Jézus azt mondja: ti nem hisztek, ezt meg is indokolja: "mert ti nem az én juhaim közül vagytok." Az Ő juhairól később azt mondja: "Az én Atyám, aki azokat adta nékem, nagyobb mindeneknél." Ne dugjuk be a fülünket ez előtt az igazság előtt: az Úr úgy látja, hogy az embereket Isten adja néki és az emberek nem maguk térnek meg hozzá; akik hisznek Őbenne,

azok az Ő juhai, akiket Ő a mindenható Atya kezéből kap. Tehát Isten ajándéka a hit, amint Ef. 2:8. is mondja: "Kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez." Ha tehát a hit Isten ajándéka, akkor az hatalmunkon kívül álló valami. Jézus maga mondja, hogy senki termetét meg nem növelheti; ahogyan nem tőlem függ, hogy alacsony vagyok, vagy magas növésű, ugyanúgy senki sem dicsekedhetik azzal, hogy hite van, hiszen a hitetlen Istentől nem kapott és a hívő Istentől kapott hitet. Ennek a nehéz szentírási szakasznak itt van a legnehezebb pontja: a zsidók azt mondják, hogy hitetlenségük oka Krisztus és így, rajta keresztül, Isten. Jézus látszólag helybenhagyja ezt, mikor azt mondja, hogy a hit Isten ajándéka.

A nehézségek az igében nem arra valók, hogy azokat agyonhallgassuk, mert nehezek. Nékünk az igében keresnünk kell a feleletet a látszólagos ellentmondásokra. Az Isten kijelentése, hogy én magamtól hitre jutni nem tudok. Luther is így látja ezt a harmadik hitágazatban: Én a saját erőmből, azaz az értelmem által nem tudnék az én Uramban hinni, vagy Őhöz jutni. Igen, ez így van. Én megfeszíthetem magam és mégsem tudok hitre jutni, mert a hit Isten ajándéka. Mikor azonban ez előtt a tény előtt alázatosan megállunk, akkor fel kell tenni a kérdést, hogy szabad-e és van-e jogunk ennek alapján azt mondani, hogy az emberi hitetlenség oka az Isten? Igen, a hitet Isten adja. De csak abban az esetben lehetne Istent felelőssé tenni az emberi hitetlenségért, ha Ő azt az Ő szabad tetszése – mondjuk talán így – az Ő szeszélye szerint adná, amely teljesen független minden emberi elhatározástól. Igaz ugyan, hogy Isten hitet ébreszt ott és akkor, ahol és amikor akar; de ez csak azt jelenti, hogy én Istentől nem kényszeríthetem ki a hitet. Ő nem köteles adni nekem hitet.

Kinek adja Isten a hitet? Az Úr azt mondja, hogy ha ti gonosz létekre tudtok a ti gyermekeiteknek jó ajándékot adni, mennyivel inkább ad a ti mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik tőle kérik. Mit jelent ez? Azt, hogy Isten boldogan és örömmel ajándékoz meg mindenkit hittel, csak kérni kell tőle. Mihelyt így látjuk a kérdést, világos, hogy nem Isten a felelős a mi hitetlenségünkért. Isten ajándékozza a hitet, de Ő maga szabja meg az utat, amelyen Ő azt ajándékozni akarja és ebben az Ő királyi szent felsége, befolyásolhatatlan akarata és bölcsessége az egyedüli irányadó. Az ember azt akarja, hogy Ő úgy adjon hitet, hogy ne hagyja bizonytalanságban az embert, hogy kényszerítse rájuk a hitet.

Isten erre az útra nem hajlandó rálépni, mert ezt Ő esztelennek tartja. Az Írás történetei előttünk Istent igazolják. Azt mondják a zsidók: Meddig tartasz még bizonytalanságban bennünket? Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk nyilván! Pár verssel később azt mondja: Én és az Atya egy vagyunk. Egy rövid mondat, de hatalmas mondat. Hát lehet ennél

nyilvánvalóbban megmondani azt, hogy kicsoda Krisztus? Hát lehet ennél jobban a kedvükbe járni azoknak, akik azt követelik, hogy nyilván mondja meg Krisztus, kicsoda ő? Ha igaz volna az, hogy a bizonytalanság az oka a hitetlenségüknek, akkor erre annak kellene következnie, hogy a zsidók leborulnak előtte és hozsannát énekelnek neki, aki Isten képében lejött erre a világra. És mégis azt olvassuk tovább, hogy köveket ragadnak a zsidók, hogy megkövezzék Őt. Ezért mondja az Úr, hogy céltalan és bölcsesség nélkül való akármilyen kijelentés ennek a hitetlen világnak, mert nem azon fordul meg a dolog, hogy mit mond Isten, hanem azon, hogy az ember hogyan fogadja Isten kijelentését.

A másik dolog, amit Jézustól követelnek az emberek, az, hogy Jézus csodák útján nyújtsa a hitet. Azt mondja Jézus: A cselekedetek, amelyeket én cselekszem az én Atyám nevében, azok tesznek bizonyosságot rólam. De ti nem hisztek. Nem beszélek most Jézus egyéb csodáiról, csak Lázár feltámasztásáról. Egy már oszlásnak indult halottat kelt életre Lázárban. És ennek a csodának is a 12. fejezet 10-11. versei szerint az a következménye, hogy "a papi fejedelmek pedig tanácskoznak, hogy Lázárt is megöljék; mivelhogy a zsidók közül sokan őmiatta menének oda és hívének Jézusban." Tehát hit helyett még ádázabb gyűlölettel fordultak Jézus ellen.

Mikor így áll előttünk a kérdés, látjuk világosan, hogy nem igaz az, hogy Isten az oka annak, hogy az emberek hitetlenek. Isten kínálja és adja a hitet, de nem úgy, nem azon az úton, amelyen a balga ember azt elképzei, mert Isten látja jól, hogy az ember nem tud hitre jutni.

Minden ember, aki ajándékot ad, ő maga szabja meg, hogyan adja az ajándékot. Isten úgy adja az ajándékot, ha mi kérjük. Testvérem, imádkoztál-e te már azért, hogy hited legyen? Vagy csak panaszkodtál és sópánkodtál azért, hogy a hited gyenge és nincs csapásokat hordozni tudó ereje. Kérd Istentől a hitet az Ő egyszülött Fiában!

Az imádság után a következő lépés, amelyen az Úr a hitet ajándékozni akarja: az igének a hallgatása. Imádság és bibliaolvasás. Ez a két lába a keresztyén életnek, amely nélkül sánta és nyomorék minden keresztyén ember. "Az én juhaim hallják az én szómat." E nélkül nem lehet hitre jutni. Hallgatni kell a szóra, amely hozzánk beszél. Nem kell kívánni többet, mint amit mond nekünk. Meg kell elégedni azzal, amit mond nekünk és hallgatni kell szavát.

Az imádság és a bibliaolvasás mellett a következő tennivaló Jézus követése. "Az én juhaim hallják az én szómat, és én ismerem őket és követnek engem." Testvéreim! Nem úgy támad a hit a keresztyén emberben, hogy először hisz, azután lesz keresztyén élete, hanem azt kell

mondanunk, hogy a hit és a keresztyén élet – a hit, mint elmélet és a keresztyén élet, mint a hitnek gyakorlata – a legszorosabb összefüggésben van egymással. Csak aki nem csupán szájjal akar hinni, csak annak a hite tud megerősödni. Nézzétek meg a gyermeket! A gyermek nem úgy tanul járni, hogy először megmutatják neki hogyan kell járni, hogyan kell egyensúlyt tartani, hanem mihelyt egy kis erőt érez magában, akkor titokban már feláll és megindul. Néha el-elbukik, de újra feláll, csetlik-botlik, sokszor megüti magát, de egyszer mégiscsak lábra áll. Nem lehet hitre jutni keresztyén életgyakorlat nélkül. Aki azután akarja elkezdni Krisztus követését, amikor ő már a hit kérdésével elméletben tisztában van, az sohasem lesz keresztyén és sohasem fog hinni az Úrban.

És végül ahhoz az úthoz, amelyen Isten ajándékozza a hitet, hozzátartozik a hűség. Azt olvassuk: "És én örök életet adok nékik; és soha örökké el nem vesznek, és senki ki nem ragadja őket az én kezemből. Az én Atyám, aki azokat adta nékem, nagyobb mindenkinél; és senki sem ragadhatja ki azokat az én Atyámnak kezéből."

A hűség kitartás. Kitartásra mindig ott van szükség, ahol lazulhatnak a kötelékek. Márpedig, Testvéreim, Krisztus és a hívő között, a pásztor és a bárány között örökösen lazítják a kötelékeket. Lazítja az ősellenség, a Sátán, a mibennünk lakozó óember, ennek a világnak ezer csábítása és kísértése. Ez a hitnek a próbája. A hitet próbára kell tenni, ez az Isten akarata. Amelyik hitet mindig csak dédelget Isten, az a hit olyan lesz, mint a melegházi növény, amely csak az egyforma levegőben tud megmaradni, de a legelső hideg azonnal lefagyasztja minden ékességét.

Ezen az úton kínálja nekünk a hitet Isten.

Ha feltesszük magunknak a kérdést: kicsoda az oka az én hitetlenségemnek?, akkor nem tudunk rá mást válaszolni, mint azt, hogy az én hitetlenségemnek az oka egyedül magam vagyok. Ha hitem van, az nem tőlem van, hanem a hitet ajándékozó Istentől, de ha hitem nincs, annak egyedül én vagyok az oka.

Ha úgy érzed, hogy ezekben a nehéz időkben amelyeket ma élünk nélkülözhetetlenné vált az ember számára a hit, mely egyedül képes csapásokat hordozni és a nehéz élet elviselésére erőt adni, vedd tudomásul: a te hited is megvan Istennél, mint drága elkészített ajándék és Ő várja azt a pillanatot, amikor ezt az elkészített hitet neked ajándékozhatja, hogy megteljen az életed üdvösséggel, békességgel, erővel és diadalommal az Istentől ajándékba kapott hited által. Ámen.